

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Hr. Krigscommissair Fibigers fuldkomne Enighed med mig om den Danske Høiskole i Soer

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Aarhus Universitet, Kulturvidenskab, s. 125. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_603-txt-shoot-idm94.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Bladet har, Gudskelov, vendt sig i Verdens-Historien, saa efter et Tidsrum, hvis Løsen var Rom og Latin, Krig og Skolemesterskab, et Nyt er oprundet, der vel endnu, som tit den opgaaende Soel, er bedækket af Skyer, men dog ogsaa, lig den, gjennem mangt et lysteligt Glimt beviser sin medfødte Kraft; og snart vil det vist blive Alle vitterligt, at det ny Tidsrums Løsen er Grækenland og Modersmaal, Fred og Folkefrihed. Saaledes bemærker man i den sidste Tid allevegne, selv i Paris, det opgaaende Lys at et Folk er en Heelhed, ei blot i Øieblikket men ogsaa i Tidsløbet, saa det er Daarskab naar en enkelt Slægt vil løsrive sig fra de Forbigangne, som Træet fra sin Rod, og er et tyrannisk Galenskab naar man i nogensomhelst Tidspunkt vil tvinge et Folk til at synes hvad det altid fattedes Anlæg og Lyst til at være. Saaledes bemærker man ogsaa allevegne, i det Store som i det Smaa, mellem Stormagter som mellem Enkeltmænd, en Lyst til at dvæle ved hvad man kan enes om, og, saavidt muligt, undgaae Berørelsen af hvad der kan vække Strid, en Lyst, der staaer i den klareste Modsætning til de sidste Aarhundreders Exempel, som var at glemme Enigheden om tusinde vigtige Ting og med Flid opsøge en Stridspunkt, en Anledning til al yppe Kiv, og, om muligt, undertrykke og, 126menneskelig talt, tilintetgjøre Næsten. Mig maa nu denne Bladvending nødvendig staae klarere for Øine end mange Andre, fordi den ligger mig nærmere, eller rettere, fordi den er mig vitterlig som ogsaa foregaaet i mit Inderste og i hele min Tankegang, og det maa derfor ikke undre Hr. *Fibiger*, at jeg, langt fra at optage den Stridshandske, han med den ene Haand tilkaster, med Begjærlighed griber den anden Haand, han venlig rækker mig. Vist nok kan jeg ikke sige, at jeg nu har bedre Tro til Gavnligheden af de saakaldte Realskoler for *Drenge*, end da jeg skrev min lille Bog "om Skolen for Livet," thi havde jeg end Sind til at være falsk, saa har jeg dog den samme Indsigt som Keiser *Nicolai*, at Blændværkets Skuespil-Tid er forbi, saa hvem der nu vil udrette Noget hos Folk, der er værd at nævne, maa have Mod til at være sin Mening og Hensigt bekjendt, og derfor bekjender jeg strax, at hver Dag jeg staaer paa mine Been stadfæster mig i den Overbeviisning, at den *boglige Drenge-Skole* vel i Fortiden var et nødvendigt Onde, men er nu aldeles unødvendig, og bliver ved at *udvides* og *paatvinges* daglig meer en Landeplage. Men efterat have gjort denne Bekjendelse, saa min ærede Medborger ei skal tænke, jeg vil gjækkes, da rækker jeg ham venlig Haanden og takker ham, fordi han, uagtet sin Uenighed med mig om Realskole-Væsenet, dog alligevel ærlig og modig bekjender sin fuldkomne Overeensstemmelse med mig i Henseende til hvad ikke blot jeg, men han selv kalder min "egentlige Hovedgjenstand," Oprettelsen nemlig af 127en *Dansk Høiskole i Soer*, aaben for hele Folkets Ungdom, fri for al den Laugstvang og alt det Examens-Stads, der findes paa de Latinske Høiskoler, og høitidelig indviet til Fædrenelandets Oplysning, Borgernes Uddannelse og Modersmaalets ære!